

Obsah

Zoznam skratiek.....	9
Úvod	10
1 Analýza právneho prostredia vstupu a zotrvania v zamestnaní starších osôb v Slovenskej republike	13
1.1 Stručný náčrt existujúcej situácie.....	13
1.2 Právny rámec aktívneho problému starnutia.....	15
1.3 Zamestnávanie starších zamestnancov v pracovnom pomere a v atypických zamestnaniach.....	17
1.4 Diskriminačné vplyvy pri zamestnávaní starších zamestnancov...17	
1.5 Právne podmienky začleňovania starších ľudí do zamestnania	19
2 Aktívne starnutie a základné ľudské práva	21
2.1 Právo starších ľudí na ústavnoprávnu ochranu v členských štátoch EÚ	21
2.2 Aktívne starnutie a základné ľudské práva	23
2.2.1 <i>Právo na ochranu ľudskej dôstojnosti</i>	24
2.2.2 <i>Ochrana a rešpektovanie telesnej a duchovnej integrity človeka – prvá dimenzia práva na ochranu ľudskej dôstojnosti</i>	25
2.2.3 <i>Rešpektovanie ľudskej dôstojnosti – telesnej integrity zamestnancov v staršom veku prostredníctvom odmeňovania</i>	27
2.2.4 <i>Zabezpečenie rovnosti – zákaz diskriminácie v pracovnoprávných vzťahoch</i>	30
2.3 Zabezpečenie elementárnych základov života.....	32
2.4 Sociálne práva	33
2.4.1 <i>Aplikovaný sociálny model</i>	34
2.4.2 <i>Súčasný dôchodkový model</i>	36
2.4.3 <i>Dávky v hmotnej núdzi</i>	38
2.5 Ochrana rodinného života	39
2.6 Právo na život	40
2.7 Právo na vzdelanie a na prístup k ďalšiemu vzdelávaniu.....	41
2.8 Právo na prácu a vykonávanie slobodne zvoleného alebo prijatého povolania	41
2.9 Integrácia osôb so zdravotným postihnutím.....	42

2.10	Ochrana v prípade bezdôvodného prepustenia.....	43
2.11	Spravodlivé a primerané pracovné podmienky	44
2.11.1	<i>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.....</i>	<i>44</i>
2.11.2	<i>Pracovný čas .....</i>	<i>52</i>
2.11.3	<i>Rodina a pracovný život .....</i>	<i>59</i>
3	Podpora starších ľudí na trhu práce v právnych úpravách niektorých členských krajín EÚ	60
3.1	Generačný pakt – Belgicko.....	60
3.2	Služby zamestnanosti pre starších zamestnancov – Grécko.....	61
3.3	Pakt zamestnanosti pre starších ľudí – Nemecko	62
3.4	Program „Aktívna žena“ – Poľsko.....	62
3.5	Certifikát dobrovoľníckej praxe – Lichtenštajnsko.....	63
3.6	Dohoda vitality (Vitaliteitsregeling) – Holandsko	63
4	Analýza právnych predpisov v SR a vybraných krajín EÚ v oblasti aktívnej politiky trhu práce, ktoré sa uplatňujú pri podpore zamestnateľnosti a udržania v zamestnaní starších (55–64 rokov).....	65
4.1	Služby zamestnanosti pre starších zamestnancov	65
4.1.1	<i>Mzdové dotácie.....</i>	<i>66</i>
4.1.2	<i>Kariérne poradenstvo a individuálne akčné plány – prednostné zaobchádzanie so staršími osobami.....</i>	<i>67</i>
4.1.3	<i>Ďalšie vzdelávanie pre staršie nezamestnané osoby.....</i>	<i>69</i>
4.2	Účasť starších zamestnancov pomocou systému dávok podpory v nezamestnanosti z prostriedkov poistenia v nezamestnanosti	71
4.3	Úprava daňového systému v prospech zamestnávateľa	73
4.4	Finančné stimuly pre zamestnávateľov za účelom udržania zamestnania starších zamestnancov	75
4.5	Umožnenie flexibilnejších foriem zamestnávania.....	82
4.6	Politické dopady na zamestnanosť starších zamestnancov a žien	85
4.7	Závery	87
5	Prístup starších ľudí na trh práce v Slovenskej republike.....	99
5.1	Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku	102
5.2	Štruktúra evidovaných nezamestnaných starších osôb	103
6	Analýza aktívnych opatrení na trhu práce v Slovenskej republike.....	107
6.1	Odborné poradenské služby úradu práce	108
6.2	Vzdelávanie a príprava na trh práce	108

6.3	Príspevok na zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie	109
6.4	Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie.....	110
6.5	Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami podľa § 50a zákona o službách zamestnanosti.....	110
6.6	Príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku.....	111
7	Atypické zamestnania.....	114
7.1	Čiastočný pracovný úväzok	115
7.2	Pracovná zmluva o začlenení zamestnanca.....	117
7.3	Pracovný pomer na určitú dobu.....	117
7.4	Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	118
7.5	Agentúrna práca.....	119
7.6	Domácka práca	121
8	Zákaz diskriminácie podľa práva EÚ.....	124
8.1	Zákaz diskriminácie podľa veku podľa práva EÚ.....	125
8.2	Význam základných práv v primárnom práve EÚ	126
8.3	Sekundárne právo EÚ.....	128
9	Zákaz diskriminácie podľa veku v judikatúre súdneho dvora EÚ.....	131
9.1	Právne základy zákazu diskriminácie podľa veku.....	131
9.1.2	<i>Zákaz diskriminácie podľa veku – základná zásada práva EÚ .....</i>	<i>132</i>
9.2	Predmet zákazu diskriminácie podľa veku	132
9.3	Oprávnené výnimky zo zásady rovnakého zaobchádzania podľa veku	133
9.3.1	<i>Výnimky zo zákazu diskriminácie podľa čl. 2 ods. 5 Rámcovej smernice.....</i>	<i>134</i>
9.3.2	<i>Výnimky zo zákazu diskriminácie podľa čl. 4 ods. 1 Rámcovej smernice.....</i>	<i>136</i>
9.3.3	<i>Výnimky zo zákazu diskriminácie podľa čl. 6 ods. 1 Rámcovej smernice.....</i>	<i>137</i>
9.4	Procesnoprávne záruky dodržiavania zákazu diskriminácie podľa veku	161
9.5	Všeobecné a osobitné zákonné maximálne a minimálne vekové hranice pre výkon povolania	184
9.6	Výberové konanie.....	186
9.7	Odmeňovanie zamestnancov podľa veku	198

9.8	Výpoveď z pracovného pomeru z dôvodu veku.....	227
9.9	Diskriminácia z dôvodu veku počas trvania pracovného vzťahu.....	241
9.9.1	<i>Dlhšia dovolenka v závislosti od veku, resp. skrátenie pracovného času</i>	241
9.9.2	<i>Odstupné</i>	241
9.10	Všeobecné zákonné vekové hranice.....	249
9.11	Všeobecné individuálno-právne alebo kolektívno-právne vekové hranice	250
10	Zákaz diskriminácie z dôvodu veku vo vybraných členských štátoch EÚ	296
10.1	Zákaz diskriminácie na základe veku v Rakúsku.....	296
10.1.1	<i>Zvýhodnenie starších zamestnancov?</i>	296
10.1.2	<i>Judikatúra</i>	296
10.2	K zákazu diskriminácie z dôvodu veku v Taliansku.....	297
10.2.1	<i>Vek pre odchod do dôchodku a sociálny výber</i>	297
10.2.2	<i>Pracovný pomer a vek – profesijný postup a zmluva o začlenení</i>	298
10.3	K zákazu diskriminácie kvôli veku v Spojenom kráľovstve	298
10.4	K zákazu diskriminácie podľa veku v Spojených štátoch amerických.....	299
11	Východiská a súčasná analýza právneho prostredia v sociálnej oblasti	301
11.1	Dôchodkový systém.....	301
11.1.1	<i>Staroba a vek odchodu do dôchodku</i>	302
11.2	Charakteristika aktuálnej právnej úpravy.....	303
11.3	Dávková schéma a dávková formula starobného dôchodku	309
11.4	Charakteristika niektorých dôchodkových systémov členských štátov EÚ	314
11.5	Ustanovený vek odchodu do dôchodku v krajinách EÚ.....	325
11.6	Námety v podobe návrhov <i>de lege ferenda</i>	329
12	Systém poistenia v nezamestnanosti	333
12.1	Charakteristika niektorých systémov poistenia v nezamestnanosti členských štátov EÚ.....	335
12.2	Námety v podobe návrhov <i>de lege ferenda</i>	353
	Resume	355
	Literatúra	358
	O autoroch	360
	Vecný register	362